

**Emne   Bilag til Rammeaftale 2009
Udviklingsplan for Århus kommunes for-
sorgshjem Østervang 2009**

Østervang skal i henhold til Servicelovens § 9 stk.3 lave en udviklingsplan som en del af den regionale rammeaftale.

Udgangspunktet for udviklingsplanen er primært tre forhold:

- Udviklingsplanen for Driftsområdet for Forsorg og misbrug, Socialforvaltningen, Århus Kommune
- Østervangs egne analyser af interessenters behov med udgangspunkt i forskellige analyser
- Dialog med de kommuner, der har reageret på Østervangs invitation af d. 28.april 2008.

Efter samtaler med kommuner er det Østervangs generelle indtryk, at det ikke så meget er opholdet i sig selv, kommunerne har fokus på, men mere opholdets varighed og især hvad der sker under opholdet.

Som det senere fremgår, har Østervang en alsidighed i boligporteføljen, og der skal skelnes i den alsidighed.

De "rene" forsorgspladser er oprettet jf. Servicelovens § 110, og det er i alt 106 pladser pt.

Øvrige pladser udgør 16 pladser.

Dette antal kan, og vil, variere over året.

Vi prøver hele tiden at optimere boligerne, hvorfor der løbende sker udskiftninger af eksterne pladser.

Østervangs mission

Østervang er en boform oprettet i henhold til Servicelovens § 110 jf. §§81 og 85.

Århus Kommune
Socialforvaltningen

Forsorgshjemmet Østervang

Trankær Mosevej 25
8310 Tranbjerg

Sagsbehandler:
Jakob May

Telefon direkte:
86292255
22749232

Østervang er et landsdækkende tilbud og skal altid være klar til at modtage vanskeligt stillede personer 24 timer i døgnet året rundt.

Østervangs tilbud retter sig mod personer med særlige sociale problemer, som ikke har – eller ikke kan opholde sig i – egen bolig, og som har brug for botilbud, for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Østervang skal udrede, planlægge og påbegynde et helhedstilbud, med fokus på hjemløshed, i samarbejde med beboeren og samarbejdspartnere.

Østervangs tilbudsvifte består af følgende:

Modtageenheden (19 pladser): Alle henvendelser til Østervang går via Modtageenheden, hvorfra der sker en visitation til de andre afdelinger. Modtageenheden har 7 døgnpladser og 12 natpladser. Natpladserne fungerer dels som akutpladser i overbelægningssituationer, dels som et overnatningstilbud for primært stofmisbrugere og dels som en nødvendig buffer for andre tilbud.

Der kan således altid tilbydes en natplads, hvis alle andre muligheder er udtømte. Natplads er til rådighed i tidsrummet 19.00 til 10.00.

Intern enhed (37 pladser): Tilbyder bolig i en periode indtil anden relevant bolig er fundet.

Der sker en systematisk udredning og laves en opholdsplan, der dels skal bringe brugeren fremad, og dels skal hænge sammen med den generelle handleplan.

Ophold i Intern enhed er berammet til max. 120 dage.

Der er en speciel skærmet afdeling med plads til 6 beboere, hvor der foretages en længerevarende udredning, og hvor der er mulighed for mere støtte i hverdagen.

For Skærmet afdeling kan opholdstiden være over 120 dage.

Kilden (13 almene boliger): Er en boform med almene boliger og støtte. Beboerne er personer med vidtgående sociale handicap, fortsat rusmiddelforbrug samt varierende grader af somatiske plejebehov. Der er yderligere tilknyttet 2 eksterne pladser, bestående af boliger i pavilloner.

Ekstern enhed: (34 pladser): Eksterne boliger bestående af trænende pladser, og udslningsboliger for Østervangs interne pladser. Pladserne er fordelt med 4 akutte pladser på Østervang, rettet mod stofmisbrugere, 22 eksterne boliger til træning og støtte, 7 Skæve huse til skæve eksistenser, og en pavillon.

Afrusningsenheden (17 pladser): Afdelingens primære funktion er afrusning og vejledning til videre behandling. Endvidere varetager Afrusningsenheden opgaver for husets øvrige beboere.

Beskæftigelses- og bygningsenheden:

Funktionen er todelt:

En del, der tager sig af beskæftigelse af husets beboere og beboere, der er under udflytning.

Som udgangspunkt sker en afklaring i.f.t. den enkelte brugers behov for beskæftigelse og muligheder i beskæftigelsen.

Der er tilbud om beskæftigelse, spændende fra lettere montage- og pakkeopgaver og opgaver af mere terapeutisk tilsnit, til reelt produktionsrettet arbejde i snedkeri, udvendig vedligeholdelse, brændselsproduktion m.v.

Beskæftigelsen kan dermed imødekomme de fleste beskæftigelsesmæssige behov til målgruppen.

En anden del, der tager sig af service og vedligehold i huset.

Der er for alle afdelinger udarbejdet specifikke mål for indsatsen.

Østervang kan derfor principielt indgå i en hvilken som helst udvikling af, og aftale om, opgaveløsning for hjemløse og funktionelt hjemløse,

især med udgangspunkt i de specialiserede problemstillinger, Østervang allerede nu løser.

Østervang er VISO leverandør i udredninger af særligt vanskeligt stillede.

Medarbejdere

Østervang er tværfaglig organiseret. Der er pædagoger, socialrådgivere, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, plejehjemsassistenter, ergoterapeuter, læge, administrativt personale mm. tilknyttet. Supervision og videreuddannelse af personalet er højt prioriteret. Der ydes supervision både i forhold til faglige problematikker, i forhold til behandling af beboerne og i forhold til medarbejdergruppen.

Faglige metoder og tilgange

Østervang lægger vægt på kognitiv teori som indfaldsvinkel og forståelsesramme. Der arbejdes ligeledes ud fra adfærds- og relationspædagogik, lige som der lægges vægt på motivationsarbejde og kompenserende omsorg.

Der arbejdes med kontaktpersonordninger i forhold til alle beboere, således at der opnås størst mulig kontinuitet i arbejdet under beboerens ophold på Østervang.

Østervang har, qua sin størrelse og sine differentierede opgaver, mulighed for at indgå i f.eks. pædagogisk og anden faglig metodeudvikling, dokumentation og effektmåling.

Østervangs vision

Østervang arbejder i retning mod:

- at være førende og udviklende indenfor sit faglige område og opgaveløsning

- at opgaveløsningen er målrettet og til stadighed afstemt og tilpasset samfundets krav og den enkeltes behov
- at anvende anerkendt viden og deltage aktivt i forskning

Af konkrete udviklingsinitiativer i forhold til driftsområdets udviklingsplan arbejder Østervang hovedsagligt på, at:

- afsøge hvordan, og hvilke dele af Recovery, der skal implementeres
- kvalificere udredning og plan. Der ansættes psykolog i Modtageenheden i VISO-funktionen til testning og screening i tæt samarbejde med den enkelte bruger og kontaktperson
- dokumentation: Der iværksættes i efteråret 2008 systematisk dokumentation efter ASI-principper

Med udgangspunkt i Østervangs egne analyser af interessenters behov at:

- videreudvikle og implementere et nyt tilbud om afrusning af blandingsmisbrug over en 3-5 ugers periode i samarbejde med Alkoholbehandlingen, Århus Kommune
- videreudvikling af afrusning på benzodiazipiner
- videreudvikle på de længerevarende boformer, både på Østervangs matrikel og i form af eksterne boliger af forskellige typer
- at udrede, om der fremadrettet skal være andre beskæftigelsestilbud end de nuværende. Således er beboerne over en år-række blevet mere belastede, hvilket gør dem sværere at motivere til aktivering
- der er, med udgangspunkt i de gode erfaringer, vi har med pavillonløsninger og Skæve huse, besluttet at opføre 8 skæve huse til skæve eksistenser, til opstilling på Østervangs egen matrikel.

På længere sigt vil Østervang:

- at være entreprenør på udvikling af konkrete bostøtteopgaver, eller løsning af konkrete bostøtteopgaver i kommuner i regionen

- fortsætte udviklingen med etablering af de rigtige boligtyper til de rigtige brugere med den rigtige støtte i hverdagen

Uddannelses- og udviklingsenheden på Østervang: Faglig udvikling i en dilemmafyldt hverdag

Østervangs medarbejdere arbejder i et felt med udsatte og vanskeligt stillede.

Det er erfaringen, at netop den type arbejde er præget af primitive forsvarsmekanismer, projektioner, parallelprocesser m.v.

En konstant forholden sig til metoder, faglighed, og processer mellem brugere og medarbejdere, er derfor en nødvendighed for at kunne levere en god ydelse.

Der er derfor på Østervang oprettet en Uddannelses – og udviklingsenhed.

Uddannelsesenhed, fordi uddannelse, på alle niveauer, er en del af at forholde sig både fagligt og ledelsesmæssigt til opgaven.

Udviklingsenhed, fordi det ikke er nok at uddanne. Vi skal altid forholde os til, hvordan nye faglige kompetencer bliver integreret i organisationen, og forbliver integreret i organisationen.

Østervangs Uddannelses- og udviklingsenhed, (UU) der beskæftiger 2 medarbejdere, udvikler og udbyder uddannelser, internt og eksternt, til forsorgsområdet, med fokus på de vilkår, der gælder der.

Med udgangspunkt i de uddannelser og kurser, der allerede nu udbydes, kan udbud suppleres, hvis der er grundlag for det på regionalt plan.

UU kan ligeledes udarbejde konkrete forløb for boformer, der ønsker at arbejde med udredning og planredskaber, ligesom der efterår 2008/forår 2009 udbydes konkrete "redskabskurser" i arbejdet med kognitive metoder.

Østervangs fysiske rammer

Østervang er beliggende i den sydlige udkant af Århus kommune på i alt 7 ha. land.

Der er ca. 7000 etage-m² til beboelse- fælles og serviceareal.

På natpladser sker indlogering på to-personsværelser.

I Afrusningsenheden er der fire en-persons lejligheder til længerevarende afrusningsforløb. Øvrige 13 pladser fordeler sig på to og tre-sengs stuer.

Alle øvrige boliger og værelser er til én person.

Huset blev i 2006 renoveret og tilbygget for 18 millioner kroner, hvilket har betydet to-værelses lejligheder i Kilden og i Skærmet afdeling.

Alle beboerkøkkener har aflåselige skabe og køleskabe til hver bruger, så de brugere, der køber ind og laver mad, kan have deres ting i fred.

Der er fælles opholdsstuer, edb-stue, fælles storskærmsrum, sports- og fritidsfaciliteter m.v.